

Verksamhetsberättelse för 2009

Medlemmar

Föreningen hade vid verksamhetsårets slut 1086 medlemmar, vilket är några färre än 2008, varav 5 hedersmedlemmar och 3 företagsmedlemmar.

Medlemsmöten

Årsmötet hölls den 19/4 2009. Förutom sedvanliga dagordningspunkter utdelades för engagerat och förtjänstfullt arbete dels ÖHF:s diplom till Barbro Svärd, Florence Frenne, Olof Pettersson, Tommy Rahmström, Björn Glemme och Marianne Thulstrup, dels ÖHF:s guldnål till Bibbi Olsson och Sören Norrby. Inga motioner hade lämnats. Höstmötet hölls den 15/11 2009 med sedvanliga ärenden som beslut om verksamhetsplan samt val av funktionärer för 2010. Som ordförande nyvaldes Sven Hugosson. Hans von Matérn och Ingemar Jansson omvaldes och Gunnar Winberg nyvaldes.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen har under året bestått av de ordinarie ledamöterna Suzanne Hillgren ordförande, Sören Norrby vice ordförande, Jörgen Thulstrup sekreterare, Barbro Svärd vice sekreterare, Ingemar Jansson kassör, Hans von Matérn vice kassör, samt Hans Rockberg, Carl-Oscar Törnros och Katrin Göpel.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft 11 protokollförda möten som oftast inletts med att någon eller några av de olika arbetsgrupperna eller kommittéerna redogjort för arbetsläget inom sina respektive ansvarsområden.

Medlemskap

Föreningen har under året varit medlem av Stockholms läns hembygdsförbund, Stiftelsen Forn-Åker, Arbetsgruppen Långhundraleden, Föreningen skärgårdsmuseer samt Rådet för lokal utveckling i Stockholms län (Länsbygderådet).

Arbetsgrupper

Arbetet i föreningen har till stor del bedrivits i kommittéer, projekt och andra arbetsgrupper. Under 2009 har drygt 10 sådana arbetat, bl.a. Bygg-, Foto-, Torp-, Soldat-, Fornminnes- Ortnamns- och Utmärkelsekommittén samt projekten för Valborgsfirandet, Midsommarfirandet, Kanalens dag, Utveckling av Hembygds museet och Fotokalendern.

Verksamhet

Verksamheten har under 2009 genomförts på följande sätt:

- 1) Traditionella arrangemang
 - a) Valborgsmässofirande i Hembygdsparken (projektledare Jörgen Thulstrup). Ekbacken besöktes av ca 1 000 personer, vilket var ungefär som föregående år. Suzanne Hillgren, ÖHF:s ordförande, höll vårtalet, Åkersberga kammarkör underhöll med sång. Dagen började krisartat eftersom en pyroman tidigt på morgonen tänt på valborgsmässobålet. En ny brasa byggdes dock snabbt med bistånd från kommunen och Lastbilscentralen.
 - b) Ekumenisk friluftsgudstjänst, i likhet med föregående år välbesökt, vid Norrö tingshus Kristi himmelfärdsdag den 21 maj i samverkan mellan Österåker-Östra Ryds församling och ÖHF.
 - c) Kommunen och ÖHF firade i samverkan Nationaldagen på Storängstorget i Åkersberga med bl.a. sång och musik samt tal av Sören Norrby.
 - d) Midsommarafton (projektledare Suzanne Hillgren) firades i Hembygdsparken med talrik publik och stor försäljning. Medarrangör var traditionsenligt Österåkers Folkdansgille.
 - e) Föreningen medverkade vid Kanalens dag den 30/8 (projektledare för ÖHF Letti Rapp), bl.a. med loppmarknad samt försäljning av kaffe och glass.
 - f) Föreningen har genomfört ett omfattande kulturvandningsprogram under april-juni. Vandringarna är mycket uppskattade. De har letts av Sören Norrby, Carl-Göran Backgård, Hans Rockberg och Jörgen Thulstrup. Några vandringar har skett i samarbete med andra föreningar.
- 2) Vid årsmötet underhöll spelmanstrubaduren Hans Lind på temat "Allan Edvall i våra hjärtan".
- 3) Fornminneskommittén har haft 4 möten under året. Den har deltagit i utgrävningen av husgrunden i Johannelund, dramatiserat Kristenholmens historia på Näsuddens dag samt agerat för fornminnesskydd av hotade platser. Vårdinsatser har gjorts vid Hagbygravfältet och av Björkeby runsten.
- 4) Ortnamnskommittén har under året haft ett formellt möte. Därutöver har ärenden behandlats genom telefonkontakter. Kommittén skall fr.o.m. 2010 vara representerad i Österåkers kommuns namnberedning.
- 5) Soldatkommittén avslutade i januari arbetet med sin bok om båtsmännen i Österåkers socken, "Ett härligt liv?". Boken presenterades vid en brasafton och har sedan sålts i relativt stort antal ex. varav Riksbyggen köpt 200.
- 6) Torpkommittén har fortsatt att dokumentera ytterligare dagsverkstorp. Den 7/6 hölls årets torpvandring i trakten av Gårdslöten, Bråten och Gröndal.
- 7) Dataregistrering av fotografier fortgår. Fotoutställningen på temat Österåker Då och Nu, som tidigare visats i Åkersberga bibliotek, ställdes under sommar ut i Länsmansgården. Den finns också på ÖHF:s hemsida. Utställningen kommer att dokumenteras i bokform.

- 8) Medlemsvärvning har skett genom information i Skutan, i museerna, vid föreningens evenemang i Ekbacken samt vid en särskild träff, i medlemskommittén regi, för nyblivna medlemmar.
- 9) Föreningen medverkade mycket aktivt, framförallt genom Fornminneskommittén, den 15-16 maj i invigningen av Näsuddens naturreservat.
- 10) Bygdespelet Livat på Hagbykullen, skrivet och regisserat av Linda Rapp, uppfördes för tredje året i juli vid Hagbystugorna.
- 11) Den 10/10 genomförde styrelsen ett uppskattat samverkans- och kulturbesök hos Ljusterö hembygdsförening. Katrin Göpel organiserade besöket.
- 12) Årets Hembygds-kavel arrangerades den 19/9 av Lohärads hembygdsförening. ÖHF deltog med 7 personer. ÖHF:s lag med Anita Andrén, Maj-Britt Andersson och Ingemar Jansson kom 2:a i kunskapsstävlingen.
- 13) Tidskriften Milstolpen är, som tidigare, en mycket viktig och uppskattad kontaktlänk till medlemmarna. Den har utkommit med ett flersidigt nummer utarbetat av en redaktionskommitté bestående av Gunnar Winberg, Hans von Matérn och Carl-Göran Backgård. Vidare har fem enklare nummer utgivits, med Hans von Matérn som redaktör. Föreningens hemsida är en annan viktig länk i medlemskontakterna. Den uppdateras regelbundet och ofta av föreningens webbredaktör Leif Svensson med material från framförallt Hans von Matérn.
- 14) För sjätte året har, med Hans Rockberg som projektledare, den mycket uppskattade fotokalendern getts ut och fått stor spridning.
- 15) ÖHF har medverkat i ett nätverk angående klimathotet.
- 16) Hyror utgör en väsentlig del av föreningens inkomster. Hembygdsgården Vita Huset har under året hyrts ut för fester och andra sammankomster både helger och vardagar. Föreningen har därutöver haft följande fasta hyresgäster:
a. Hagbystugorna	Letti Rapp
b. Tingshuset (nedervåningen)	Österåkers Slöjdgille
c. Torp Berggren	Marita Tunevall
d. Torp Moberg	Marie-Louise Berthels
e. Stenhagens handel	Österåkers Slöjd- och Vävförening
f. Tant Klaras stuga	Lars Munkhammar
- 17) Föreningen har höga ambitioner att bevaka kulturmiljö- och fornminnesfrågor i kommunens planering. Här samverkar ÖHF främst med Naturskyddsföreningen Österåker. Under året har 19 yttranden i olika planeringsärenden lämnats till kommunen, flertalet med Hans Rockberg som handläggare. De viktigaste yttrandena har införts på föreningens hemsida. Ett mycket kritiskt yttrande lämnades i december över ett planprogram för Täljöviken-Näs.
- 18) ÖHF har överklagat byggnadsnämndens beslut om förhandsbesked att få bygga ett bostadshus på den s.k. Domarringsbacken på Norrö. Nämndens beslut innebär nämligen ett allvarligt hot mot kulturarvmiljön längs Långhundraleden. Byggnadsnämndens hantering av frågan och beslut har mycket negativt påverkat motivationen hos ÖHF funktionärer att engagera sig i planfrågor.
- 19) Kommunen har under våren och hösten haft uppföljningsmöten om etablering av ett varumärke för Österåker. Jörgen Thulstrup har varit ÖHF:s representant i det arbetet.
- 20) I december 2008 sade NCC upp ÖHF:s arrendekontrakt för tingshuset på Norrö med innebörd att Tingshuset måste lämnas den 1/7 2009. Kommunen har köpt Tingshuset av NCC i syfte att trygga ÖHF:s arrende. Förhandlingar med kommunen om ett nytt arrendekontrakt pågår.
- 21) Fem brasaftnar med föredrag, sång eller bildvisning har varit ett uppskattat inslag.
- 22) Hembygdsmuseet, båtsmansmuseet och skolmuseet har i likhet med tidigare år hållits öppna för allmänheten, i regel en söndag i månaden. I Hembygdsmuseet invigde kommunalrådet Elisabeth Gunnars den 2/4 den andra temautställning om näringslivsutvecklingen i Österåker. Den ersatte temautställningen om jordbruksutvecklingen. Besöksantalet har ökat kraftigt.
- 23) Föreningen är en av stiftarna i Stiftelsen Forn-Åker och har haft 2 medlemmar i dess styrelse, Staffan Lundmark, ordförande, och Lennart Johansson.
- 24) Den 14/11 genomförde Arbetsgruppen Långhundraleden i samverkan med ÖHF ett uppskattat och välbesökt seminarium på temat "Järnet och Långhundraleden". Seminariet hölls i kommunhuset (Alcéahuset).

Ekonomi

Föreningens ekonomiska ställning redovisas i resultat- och balansräkning.

Styrelsen framför ett varmt tack till alla som genom frivilligt arbete och på andra sätt medverkat till att göra 2009 till ännu ett framgångsrikt år i föreningens historia.

Åkersberga den 3 mars 2010

Suzanne Hillgren	Sören Norrby	Jörgen Thulstrup
Barbro Svärd	Ingemar Jansson	Hans von Matérn
Hans Rockberg	Carl-Oscar Törnros	Katrin Göpel